

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Таня Иванова Денева, дм
Катедра Клинична Лаборатория, Фармацевтичен факултет,
Медицински Университет – Пловдив
Член на научно жури съгласно заповед № Р-109-112/11.03.2022
на Ректора на МУ-Варна

Относно: дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ в професионално направление 7.1 Медицина, специалност „Клинична лаборатория“

Автор: д-р Севим Ахмед Шефкет

Форма на докторантурата – редовна

Катедра: Клинична лаборатория, Медицински Университет - Варна

Тема: Предиктивна роля на NGAL като ранен маркер за бъбречно увреждане при пациенти със ЗД тип 1 и ЗД тип 2

Научен ръководител: доц. д-р Яна Бочева, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на кандидата е в съответствие с раздел III, член 69 от Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна и включва следните документи:

- заявление до ректора на МУ – Варна за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- копие от диплома за ОКС - магистър – медицина
- копие от свидетелство за придобита специалност по клинична лаборатория
- заповед за зачисляване
- дисертационен труд
- автореферат
- протокол от докторантски минимум по специалността
- протокол от докторантски минимум – чужд език

- протокол от катедрен съвет за готовност за откриване на процедура за обсъждане на дисертационния труд – вътрешна защита
- заповед отчисляване с право на защита
- декларация за оригиналност
- списък на научни публикации свързани с дисертационния труд
- копия на научни публикации свързани с дисертационния труд
- декларация за достоверност и оригиналност на приложените документи
- декларация за регистрация в научна база данни

Д-р Севим Ахмед Шефкет завършва медицина през 2010 г. в Медицински университет Варна и започва работа като лекар в ЦНСП – Варна и МЦ „Юг“ – Варна. През 2014 г. е зачислена за специализация по клинична лаборатория в МУ -Варна и работи като ординатор в клинична лаборатория на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. От 2019 е асистент и редовен докторант в Катедра клинична лаборатория на МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна

2. Актуалност на тематиката

Захарният диабет е социално значимо заболяване със сериозни усложнения, едно от които е диабетната нефропатия и риск от развитие на терминална бъбречна недостатъчност. Високата честота на заболяването и инвалидизацията на болните имат съществено социално-икономическо значение и обуславят актуалността на изучаване на проблема. През последните години редица проучвания акцентират върху предиктивната роля на тубуло-интерстициалните лезии в развитието и прогресията на диабетното бъбречно заболяване. Това налага търсене на нови биомаркери, различни от класическите гломерулни показатели, като индикатори за субклинична тубулна увреда и ранната бъбречна дисфункция при пациенти със захарен диабет.

Изхождайки от горе написаното считам, че темата на д-р Севим Шефкет е актуална, тъй като акцентира върху предиктивната роля и проучване на диагностичната надеждност на неутрофил гелатиназа-асоцииран липокалин (NGAL) като обещаващ биомаркер за бъбречно увреждане при захарен диабет. Докторантът акцентира върху неговото верифициране и въвеждане в рутинната

практика, както и изграждане на методологично и възрастово зависими референтни граници за българската популация, което определя научно-приложния и оригинален принос на разработения дисертационен труд.

3. Познаване на проблема

Докторантът показва задълбочени познания в областта, което е видно от изготвения литературен обзор с обем 40 страници. Успява правилно да използва професионалната терминология, която анализира и систематизира по много-добър начин. Самото насочване към тази актуална тематика показва познаване на проблема и предизвикателствата при изясняване диагностичната и прогностична роля на NGAL в клиничната практика.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд „Предиктивна роля на NGAL като ранен маркер за бъбречно увреждане при пациенти със ЗД тип 1 и ЗД тип 2“ е добре планирано, разработено и осъществено научно проучване. Написан е на 150 стандартни машинописни страници и съдържа 36 фигури, 46 таблици. Научното проучване е структурирано както следва: въведение – 1 страница, литературен обзор – 39 страници, цел и задачи -1 страница, материал и методи – 7 страници, резултати – 37 страници, дискусия – 33 страници, изводи и приноси – 4 страници, приложения – 4 страници, библиография - 17 страници. Последната съдържа 221 литературни източника, от тях 10 на кирилица и 211 на латинеца.

Въведението очертава значимостта на изследвания проблем. **Литературният обзор** е систематичен обзор, анализиращ етиопатогенезата на туболоинтестиналните увреждания при захарен диабет и ролята на NGAL в диагностиката на диабетната нефропатия и диференцирането на диабетното бъбречно увреждане от бъбречните увреди при хронични бъбречни заболявания. Критичния анализ на литературните данни дава възможност на докторанта да аформолира правилно целта на проучването и да обоснове отделните задачи за осъществяването и.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и съответства на поставените задачи.

Разделът „**Материал и методи**“ е изключително детайлен и структуриран правилно. Описани са подробно приложените клинично-лабораторни анализи. Верифицирането на метода за определяне на NGAL е съобразно основните изисквания за аналитично качество и критерии за аналитична надеждност на клинично-лабораторните методи.

Подробно са описани **результатите** от поставените задачи, нагледно представени с таблици и фигури които подчертават значимостта на извършеното изследване. В раздел **дискусия** има обсъждане на получените резултати със собствени обосновани разсъждения и съпоставка с данните от международната литература.

Изводите са правилно аргументирани и съответстват на поставената цел и изпълнените задачи. Те синтезират анализа на данните от обзора и собственото проучване.

Д-р Севим Шефкет е посочила 7 приноса с теоретичен и 7 приноса с практико-приложен и оригинален характер за Българската популация.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертацията са представени 2 публикации във връзка с дисертационния труд в реферирани списания и две участия в международни научни форуми, което изпълнява количествените критерии заложи в правилника на МУ-Варна.

Нямам критични забележки и препоръки към проведеното изследване и представените материали.

6. Автореферат

Авторефератът е изготвен според изискванията, с качествен илюстративен материал и достатъчен обем за да бъдат напълно отразени основните резултати, постигнати в дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че дисертационния труд на д-р Севим Шефкет е изключително актуален, правилно построен, с отлична методология и достоверни резултати. Той съдържа научни и научно-приложни резултати с оригинален принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния

състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника на МУ-Варна. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на научните изисквания на посочените правилници.

Дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени знания и професионални умения по научната специалност Клинична лаборатория, като показва качества и умения за самостоятелно извършване на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка на проведеното изследване, представено от дисертационния труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Севим Ахмед Шефкет по научна специалност „Клинична лаборатория“

20.04.2022 г

гр. Пловдив

доц. д-р Таня Денева, д.м.

